

T.C. Sağlık Bakanlığı

Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2017 Haber Bülteni

Bilgi İçin:

Dr. Berrak BORA BAŞARA

berrak.basara@saglik.gov.tr / 0312 471 83 50

Asiye AYGÜN

asiye.gurbuz@saglik.gov.tr / 0312 471 83 50

İrem SOYTUTAN ÇAĞLAR

irem.soytutan@saglik.gov.tr / 0312 471 83 50

~2018~

T.C. Sağlık Bakanlığı
Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü

Resmi İstatistik Programı Kapsamında Yayımlanmaktadır.

Sayı: 6
28 Eylül 2018
Saat: 18:00

Bebek ölüm hızı bin canlı doğumda 6,8, beş yaş altı ölüm hızı bin canlı doğumda 8,6 ve anne ölüm oranı ise yüz bin canlı doğumda 14,6 olarak gerçekleşti.

2016 yılında bin canlı doğumda 7,2 olan bebek ölüm hızı %5,6 azalarak 6,8; 7,6 olan perinatal ölüm hızı %5,3 azalarak 7,2; 4,0 olan neonatal ölüm hızı %5,0 azalarak 3,8 ve 9,4 olan beş yaş altı ölüm hızı %8,5 azalarak 8,6 oldu. 2016 yılında yüz bin canlı doğumda 14,7 olan anne ölüm oranı, 2017 yılında 14,6 olarak gerçekleşti.

Tablo 1. İBBS-1'e Göre Bazı Mortalite Göstergeleri, 2017, Türkiye

Bölge Adı	Bebek Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)		Perinatal Ölüm Hızı (1.000 Doğumda)		Neonatal Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)		Postneonatal Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)		Beş Yaş Altı Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)		Anne Ölüm Oranı (100.000 Canlı Doğumda)
	Tüm Haftalar	28 hf ve üzeri	Tüm Haftalar	28 hf ve üzeri	Tüm Haftalar	28 hf ve üzeri	Tüm Haftalar	28 hf ve üzeri	Tüm Haftalar	28 hf ve üzeri	
İstanbul	7,4	5,3	10,6	6,4	4,7	3,0	2,6	2,3	8,8	6,8	10,8
Batı Marmara	7,6	5,4	9,9	6,5	4,7	2,8	2,9	2,5	8,7	6,5	7,4
Ege	7,6	5,4	10,2	6,3	5,1	3,1	2,5	2,3	9,1	6,9	12,9
Doğu Marmara	7,1	4,9	9,3	6,0	4,8	2,9	2,3	2,1	8,4	6,3	10,6
Batı Anadolu	7,7	5,5	9,9	6,0	5,1	3,2	2,6	2,4	9,5	7,4	7,0
Akdeniz	8,8	6,7	10,4	6,9	5,7	3,8	3,2	2,9	10,9	8,7	13,3
Orta Anadolu	8,3	6,1	11,0	7,0	5,6	3,7	2,7	2,4	10,3	8,1	13,7
Batı Karadeniz	7,3	4,9	10,5	6,1	4,9	2,7	2,4	2,1	8,9	6,5	15,2
Doğu Karadeniz	9,0	6,7	10,3	6,3	5,8	3,8	3,2	2,9	10,8	8,5	25,6
Kuzeydoğu Anadolu	11,6	9,2	12,6	9,0	6,8	4,6	4,8	4,6	13,8	11,4	24,5
Ortadoğu Anadolu	11,9	9,6	12,5	9,2	7,2	5,2	4,7	4,4	14,1	11,8	19,9
Güneydoğu Anadolu	12,9	10,2	13,4	9,6	8,1	5,7	4,8	4,5	15,3	12,6	22,1
Türkiye	9,1	6,8	11,0	7,2	5,8	3,8	3,3	3,0	10,9	8,6	14,6

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Not: TÜİK tarafından canlı doğum sayısı geriye dönük revize edildiğinden mortalite göstergelerine ait son beş yıllık değerler yeniden hesaplandı.

2017 yılında AIDS ve Tüberküloz insidansı, 2016 yılına göre düşüş gösterdi.

AIDS ve tüberküloz insidansı 2016 yılında sırasıyla yüz bin nüfusta 0,13 ve 15,3 iken 2017 yılında 0,10'a ve 14,6'ya geriledi. 2016 yılında yüz bin nüfusta 0,01 olan kızamık insidansı 0,10 oldu. 2016 yılında yüz bin nüfusta 0,26 olan sıtma insidansı ise 2017 yılında değişmedi.

Tablo 2. Bazı Enfeksiyon Hastahklarının Vaka Sayısı ve İnsidansı (100.000 Nüfusta), 2017, Türkiye

	Yerli Vaka	Yabancı Vaka	Toplam Vaka	İnsidans (100.000 Nüfusta)
AIDS	70	11	81	0,10
Kızamık	48	36	84	0,10
Sıtma	0	214	214	0,26
Tüberküloz	10.748	1.073	11.821	14,6

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Not: AIDS toplam vaka sayısı 1 Aralık 2017 tarihi itibarıyla doğrulama testi pozitif tespit edilerek bildirim yapılan vakaları, tüberküloz toplam vaka sayısı ise yeni ve nüks vakaları ifade eder.

Sayı: 6

28 Eylül 2018

Saat: 18:00

2017 yılında DaBT3 ve KKK aşılama hızları %96 oldu.

DaBT3, KKK, HBV-3 ve KPA 3 aşılama hızları 2017 yılında %96 olarak gerçekleşti. Bölge bazında bakıldığında en yüksek DaBT3 ve HBV-3 aşılama hızı İstanbul, Batı Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinde gerçekleşti. Tüm aşılama hızlarının en yüksek olduğu bölge ise Batı Marmara bölgesi oldu.

Tablo 3. İBBS-1'e Göre Aşılama Hızları, (%), 2017, Türkiye

Bölge Adı	DaBT1	DaBT2	DaBT3	BCG	HBV-3	KKK	KPA 3
İstanbul	93	97	98	93	98	96	98
Batı Marmara	97	98	98	97	98	99	98
Ege	96	98	98	96	98	98	98
Doğu Marmara	95	96	96	95	96	97	97
Batı Anadolu	95	97	97	95	97	97	97
Akdeniz	95	98	98	95	98	97	98
Orta Anadolu	95	96	97	95	97	95	97
Batı Karadeniz	95	96	96	95	96	95	96
Doğu Karadeniz	95	97	97	95	97	95	97
Kuzeydoğu Anadolu	88	91	92	88	92	89	92
Ortadoğu Anadolu	87	91	92	87	92	91	92
Güneydoğu Anadolu	88	93	94	88	94	95	94
Türkiye	93	96	96	93	96	96	96

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Primer sezaryen oranı 2016 yılına göre 2017 yılında azaldı.

2016 yılında %98 olan sağlık kuruluşunda gerçekleşen doğum oranı 2017 yılında değişmedi. Sezaryen doğumların tüm doğumlar içindeki payı %53,1 olarak gerçekleşti. Akdeniz ve Ege bölgeleri sezaryen ve primer sezaryen oranlarında en yüksek orana sahip olan bölgeler oldu. 2017 yılında antenatal bakım kapsamı (en az 1 ziyaret) %99,7 olarak gerçekleşti.

Tablo 4. İBBS-1'e Göre Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Göstergeleri, (%), 2017, Türkiye

Bölge Adı	Sağlık Kuruluşlarında Gerçekleşen Doğum Oranı (%)	Sezaryen Doğumların Tüm Doğumlar İçindeki Payı (%)	Primer Sezaryenin Tüm Doğumlar İçindeki Payı (%)	Antenatal Bakım Kapsamı (En az 1 Ziyaret) (%)
İstanbul	98	56,8	29,3	99,8
Batı Marmara	96	53,1	28,9	99,8
Ege	99	61,2	31,7	99,7
Doğu Marmara	99	57,3	28,5	99,8
Batı Anadolu	99	52,3	27,3	99,6
Akdeniz	100	64,3	28,9	99,7
Orta Anadolu	99	51,7	22,7	99,7
Batı Karadeniz	99	59,4	30,2	99,6
Doğu Karadeniz	96	59,6	28,6	99,6
Kuzeydoğu Anadolu	92	34,1	16,1	99,6
Ortadoğu Anadolu	95	38,3	18,0	99,8
Güneydoğu Anadolu	97	41,9	17,4	99,7
Türkiye	98	53,1	25,7	99,7

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Sayı: 6

28 Eylül 2018

Saat: 18:00

2017 yılında hastane sayısı 1.518 oldu.

2016 yılında Sağlık Bakanlığı hastane sayısı 876 iken 2017 yılında 879'a ulaştı. Üniversite hastane sayısı 68, Özel hastane sayısı ise 571 oldu.

Tablo 5. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Hastane Sayısı, 2017, Türkiye

Bölge Adı	Sağlık Bakanlığı	Üniversite	Özel	Toplam
İstanbul	54	16	168	238
Batı Marmara	54	4	21	79
Ege	118	7	69	194
Doğu Marmara	80	4	51	135
Batı Anadolu	73	13	52	138
Akdeniz	81	8	88	177
Orta Anadolu	72	4	23	99
Batı Karadeniz	96	3	20	119
Doğu Karadeniz	67	1	11	79
Kuzeydoğu Anadolu	52	2	5	59
Ortadoğu Anadolu	54	3	16	73
Güneydoğu Anadolu	78	3	47	128
Türkiye	879	68	571	1.518

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

2017 yılında toplam hastane yatağı sayısı 225.863 oldu.

Sağlık Bakanlığı hastane yatağı sayısı 2016 yılında 132.921 iken 2017 yılında 135.339 oldu. Üniversite ve Özel Sektörün hastane yatağı sayıları 2016 yılında sırasıyla 37.707 ve 47.143 iken 2017 yılında 41.324 ve 49.200'e ulaştı.

Tablo 6. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Hastane Yatağı Sayısı, 2017, Türkiye

Bölge Adı	Sağlık Bakanlığı	Üniversite	Özel	Toplam
İstanbul	17.783	5.423	14.748	37.954
Batı Marmara	6.622	1.868	1.724	10.214
Ege	18.599	5.628	5.686	29.913
Doğu Marmara	12.930	2.796	3.678	19.404
Batı Anadolu	14.167	7.262	4.570	25.999
Akdeniz	16.829	5.186	7.300	29.315
Orta Anadolu	7.127	2.879	1.964	11.970
Batı Karadeniz	10.401	2.114	1.838	14.353
Doğu Karadeniz	6.643	831	1.149	8.623
Kuzeydoğu Anadolu	4.402	1.693	319	6.414
Ortadoğu Anadolu	7.467	2.772	1.277	11.516
Güneydoğu Anadolu	12.369	2.872	4.947	20.188
Türkiye	135.339	41.324	49.200	225.863

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: 6

28 Eylül 2018

Saat: 18:00

Nitelikli yatak sayıları 2016 yılına göre artış gösterdi.

Nitelikli yatakların toplam yataklar içerisindeki oranı Sağlık Bakanlığı hastanelerinde 2016 yılında %52,2'den 2017 yılında %60,3'e, Üniversite hastanelerinde %61,6'dan %63,8'e, Özel Sektör hastanelerinde %93,7'den %95,1'e, toplamda ise %61,3'ten %67,2'ye yükseldi.

Tablo 7. Sektörlere Göre Nitelikli Yatak Sayısı ve Toplam Yataklar İçerisindeki Oranı, (%), 2017, Türkiye

	Sağlık Bakanlığı	Üniversite	Özel	Toplam
Nitelikli Yatak Sayısı	72.561	22.639	32.147	127.347
Toplam Yataklar İçerisindeki Oranı, (%)	60,3	63,8	95,1	67,2

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Not: Yoğun bakım yatakları dahil edilmemiştir.

Yoğun bakım yatak sayıları 2016 yılına göre artış gösterdi.

Erişkin yoğun bakım yatak sayısı 2016 yılında 20.917'den 2017 yılında 22.728'e, çocuk yoğun bakım yatak sayısı 1.207'den 1.526'ya, yenidoğan yoğun bakım yatak sayısı 10.939'dan 11.986'ya yükseldi.

Tablo 8. Türlerine ve Sektörlere Göre Yoğun Bakım Yatak Sayıları, 2017, Türkiye

	Sağlık Bakanlığı	Üniversite	Özel	Toplam
Erişkin	10.258	3.923	8.547	22.728
Çocuk	901	556	69	1.526
Yenidoğan	3.837	1.386	6.763	11.986
Toplam	14.996	5.865	15.379	36.240

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Yataklı tedavi kurumlarında cihaz sayıları 2016 yılına göre artış gösterdi.

Yataklı tedavi kurumlarında MR cihaz sayısı 2016 yılında 836'dan 2017 yılında 884'e, BT cihaz sayısı 1.152'den 1.186'ya çıktı.

Tablo 9. Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında Cihaz Sayıları, 2017, Türkiye

	Sağlık Bakanlığı	Üniversite	Özel	Toplam
MR	317	114	453	884
BT	530	142	514	1.186
Ultrason	2.799	718	2.118	5.635
Doppler Ultrason	3.201	422	1.269	4.892
EKO	1.318	249	702	2.269
Mamografi	355	76	516	947

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: 6
28 Eylül 2018
Saat: 18:00

Birinci basamak sağlık hizmeti veren kurum ve acil hizmet altyapı sayıları 2016 yılına göre arttı.

Aile Hekimliği Birimi, Aile Sağlığı Merkezi, Toplum Sağlığı Merkezi ve KETEM sayıları 2016 yılına göre 2017 yılında sırasıyla 24.428'den 25.198'e, 7.636'dan 7.774'e, 970'ten 972'ye ve 159'dan 166'ya yükseldi. 112 Acil Sağlık Ambulans sayısı 2016 yılında 4.840 iken %1,7 artış göstererek 2017 yılında 4.922'ye ulaştı.

Tablo 10. Birinci Basamak Kurum ve Acil Hizmet Altyapı Sayıları, 2017, Sağlık Bakanlığı

	2017
Aile Hekimliği Birimi	25.198
Aile Sağlığı Merkezi	7.774
Toplum Sağlığı Merkezi	972
Sağlık Evi	5.320
AÇSAP Merkezi	177
Verem Savaş Dispanseri	177
Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi (KETEM)	166
112 Acil Yardım İstasyonu	2.618
112 Acil Sağlık Ambulansı	4.922

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

2016 yılına göre 2017 yılında toplam hekime müracaat sayısı arttı.

2016 yılında toplam hekime müracaat sayısı 686 milyon seviyelerinde iken 2017 yılında 718 milyon seviyelerine ulaştı. 2017 yılında hekime müracaatın %33'ü birinci basamak sağlık hizmeti veren kurumlara yapılırken, %67'si ikinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarına yapıldı. Kişi başı hekime müracaat sayısı 8,9 oldu.

Tablo 11. Kurum Türlerine Göre Toplam ve Kişi Başı Hekime Müracaat Sayısı, 2017, Tüm Sektörler

	Hekime Müracaat	Kişi Başı Hekime Müracaat
Aile Hekimliği	228.098.527	2,8
Verem Savaş Dispanseri	1.391.817	0,1
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi	646.856	
Toplum Sağlığı Merkezleri Tarafından Yapılan Diğer Muayeneler	4.496.425	
Özel Poliklinikler	501.993	
Birinci Basamak Toplamı	235.135.618	2,9
Özel Tıp Merkezleri	18.912.829	0,2
Hastaneler	464.876.362	5,8
Sağlık Bakanlığına Bağlı Hastaneler	353.703.814	4,4
Üniversitelere Bağlı Hastaneler	38.963.933	0,5
Özel Sektöre Bağlı Hastaneler	72.208.615	0,9
2. ve 3. Basamak Toplamı	483.789.191	6,0
Genel Toplam	718.924.809	8,9

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: 6

28 Eylül 2018

Saat: 18:00

Yatak doluluk oranı 2017 yılında %68,1 oldu.

Kişi başı hekime müracaat sayısının en yüksek olduğu bölge Ege, yatak doluluk oranının en yüksek olduğu bölge Doğu Marmara, ortalama kalış gününün en yüksek olduğu bölge ise Batı Anadolu oldu.

Tablo 12. İBBS-1'e Göre Bazı Sağlık Hizmeti Kullanım Göstergeleri, 2017, Tüm Sektörler

Bölge Adı	Kişi Başı Hekime Müracaat	Kişi Başı Diş Hekimine Müracaat	Yatak Doluluk Oranı	Ortalama Kalış Günü	Yatak Devir Hızı	Yatak Devir Aralığı
İstanbul	8,3	0,5	63,8	4,2	54,9	2,4
Batı Marmara	9,7	0,7	62,8	4,0	57,5	2,4
Ege	9,8	0,6	68,0	4,3	58,1	2,0
Doğu Marmara	9,3	0,7	76,7	4,2	66,0	1,3
Batı Anadolu	9,0	0,8	68,5	4,7	53,7	2,1
Akdeniz	9,3	0,5	68,9	3,8	65,7	1,7
Orta Anadolu	8,6	0,7	63,9	3,6	64,5	2,0
Batı Karadeniz	9,5	0,8	69,5	4,5	56,6	2,0
Doğu Karadeniz	9,6	0,6	70,9	4,1	62,7	1,7
Kuzeydoğu Anadolu	7,8	0,7	67,2	4,4	55,9	2,1
Ortadoğu Anadolu	7,7	0,6	66,9	3,8	64,5	1,9
Güneydoğu Anadolu	7,9	0,5	70,7	3,5	72,8	1,5
Türkiye	8,9	0,6	68,1	4,1	60,7	1,9

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Sağlık personeli sayısı 2016 yılına göre 2017 yılında arttı.

Toplam hekim sayısı 2016 yılında 144.827 iken 2017 yılında 149.997 oldu. Toplam sağlık personeli sayısı ise 2017 yılında 871.334'ten 920.939'a yükseldi.

Tablo 13. Sağlık Personelinin Sektörlere ve Unvanlara Göre Dağılımı, 2017

	Sağlık Bakanlığı	Üniversite	Özel	Toplam
Uzman Hekim	42.726	14.415	23.810	80.951
Pratisyen Hekim	38.721	240	5.688	44.649
Asistan Hekim	8.817	15.580	-	24.397
Toplam Hekim	90.264	30.235	29.498	149.997
Diş Hekimi	9.768	2.505	15.616	27.889
Eczacı	2.855	348	25.309	28.512
Hemşire	112.074	24.261	29.807	166.142
Ebe	49.003	759	3.979	53.741
Diğer Sağlık Personeli	111.193	11.990	32.234	155.417
Diğer Personel ve Hizmet Alımı	215.402	70.987	52.852	339.241
TOPLAM PERSONEL SAYISI	590.559	141.085	189.295	920.939

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: 6

28 Eylül 2018

Saat: 18:00

2017 yılında tüm unvanlarda yüz bin kişiye düşen personel sayısı bir önceki yıla göre arttı.

2016 yılında 181 olan yüz bin kişiye düşen toplam hekim sayısı 186'ya, 99 olan yüz bin kişiye düşen uzman hekim sayısı ise 100'e ulaştı. 2016 yılında 257 olan yüz bin kişiye düşen hemşire ve ebe sayısı %5,8 artış göstererek 2017 yılında 272 oldu.

Tablo 14. İBBS-1'e ve Unvanlara Göre 100.000 Kişiye Düşen Personel Sayısı, 2017, Tüm Sektörler

Bölge Adı	Uzman Hekim	Pratisyen Hekim	Toplam Hekim	Diş Hekimi	Eczacı	Hemşire ve Ebe
İstanbul	121	43	204	51	36	222
Batı Marmara	84	59	161	30	38	287
Ege	114	59	205	37	44	290
Doğu Marmara	91	54	169	31	30	264
Batı Anadolu	156	49	273	55	41	305
Akdeniz	91	57	170	31	41	275
Orta Anadolu	81	62	171	25	35	299
Batı Karadeniz	82	66	167	28	36	324
Doğu Karadeniz	85	71	181	25	37	358
Kuzeydoğu Anadolu	71	66	161	18	23	280
Ortadoğu Anadolu	73	62	157	17	22	288
Güneydoğu Anadolu	64	55	131	16	24	230
Türkiye	100	55	186	35	35	272

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Toplam ilaç satış değerinde (₺) yerli ilacın payı 2017 yılında bir önceki yıla göre arttı.

2017 yılında satılan ilaçların kutu bazında %57,5'ini jenerik ilaçlar, %40,6'sını ise orijinal ilaçlar oluşturdu. 2016 yılında toplam ilaç satış değerinin (₺) %44,2'si yerli ilaç olup 2017 yılında bu oran %45,1 olarak gerçekleşti. İthal ilaçların satış değerinin (₺) payı ise bir önceki yıla göre azalma gösterdi. Geri ödeme kapsamında olan ilaçların satış değerlerinin payı da 2016 yılına göre artarak %92,4'e ulaştı.

Tablo 15. Referans Türüne, Yerli/İthal ve Geri Ödeme Durumuna Göre İlaç Satış Hacminin (Kutu) ve İlaç Satış Değerinin (₺) Dağılımı, (%), 2017

		İlaç Satış Hacmi (Kutu)		İlaç Satış Değeri (₺)	
		2016	2017	2016	2017
Referans Türüne Göre Dağılımı, (%)	Jenerik	56,6	57,5	30,7	30,9
	Orijinal	41,0	40,6	65,1	65,7
	Diğer	2,4	1,9	4,2	3,4
Yerli/İthal Durumuna Göre Dağılımı, (%)	Yerli	79,6	79,9	44,2	45,1
	İthal	20,4	20,1	55,8	54,9
Geri Ödeme Durumuna Göre Dağılımı, (%)	Geri Ödeme Kapsamında	95,2	95,9	91,1	92,4
	Geri Ödeme Kapsamında Değil	4,8	4,1	8,9	7,6

Kaynak: Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

Not: İlaç verileri IQVIA (IMS) Veritabanı üzerinden alınmış olup depo çıkış değerleri baz alınmıştır.

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Eylül 2019'dur.